DÉPÔT LÉGAL

LE DIRECTEUR GÉRANT

NĂM THỨ BẢY SỐ 591 — MỖI SỐ NĂM XU — 癸酉年五月初一日 — NGÀY THỨ TƯ 24 MAI 1933

Nº A1710

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

Chủ nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG

Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

GIÁ BÁN

Một năm [illegible]

Sáu tháng 2.50

Ba tháng 1.50

Mua báo phải trả tiền trước.

Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN — ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương chi trước.

BÁO-QUÁN

Số 123 đường Đông Ba, Huế

Giây thép nói: số 63

Giây thép: TIENGDAN HUE

Một sự ích lợi được vĩnh viễn thì càng có giá trị.

NHÂN TRỊ VỚI PHÁP TRỊ

Cơ quan chánh trị của một quốc-gia, mỗi đời mỗi khác, mỗi xứ mỗi khác, mà theo trên lịch sử Đông Tây xưa nay, nói chỗ đại yếu, học giả thường nhận ra hai cách, là nhân trị và pháp trị.

Nhân trị là trọng về người, cốt chọn cho được người tài trí để chia gánh việc nước, thì tự nhiên chánh trị được tốt, còn pháp độ thì đứng về phần phụ thuộc. Pháp trị là trọng tại phép, cốt đặt ra chế độ qui định quyền hạn cho rành, nếu pháp độ hoàn thiện thì nền chánh trị được bền vững, mà cái người kia chỉ là tuân theo pháp chế đã định mà thi hành cho đúng thôi.

Hai cách khác nhau là thế. Như nói riêng ra thì bên nào có chỗ hay cũng có chỗ dở, không dám chắc cách nào là tuyệt đối toàn lợi. Phỏng như phép đã hay mà người lại tốt thì trên nền chánh trị tất được hoàn thiện viên mãn, chẳng nói làm gì. Nếu không được thế, mà tựu trung hai cách ấy so sánh cân nhắc, thì chúng ta phải nhận pháp trị có lợi ích và vĩnh viễn hơn bên nhân trị nhiều.

Sao thế?

Nhân trị thì hay dở tại nơi người, nếu gặp người hay thì chánh tốt, rủi gặp người dở thì chánh hư. Trên đời kẻ chánh nhân quân tử thì ít, mà bọn gian nịnh tham ô thì nhiều, huống biết người là sự rất khó; không kể những vì vua dung thường, dầu cho những bậc thông minh anh tuấn, cũng không thể lấy tai mắt một người mà xem xét lựa chọn cho khỏi sai lầm. Mà rủi lầm một cái, thì trăm ngàn người trung trực lo phò thực chỉnh đốn chưa lấy làm đủ; mà một vài kẻ gian nịnh, giả quyền mượn thế, chia phe lập đảng, đã làm hại có thừa. Trên lịch sử phương Đông như nước Tàu và nước ta không phải là không có đời thạnh trị mà đời loạn chiếm về phần nhiều; chính là vì cái cớ thiên về đường nhân trị nên phạm vào câu ông Khổng-tử đã nói: « Người còn chánh còn, người mất chánh mất » vậy. Đấy là chỗ không hay về cách nhân trị.

Còn pháp trị thì khác thế.

Nói pháp trị thì chúng ta không thể không trông cái gương bên Âu-tây. Trong một nước hoặc dân chủ như nước Pháp, hoặc quân chủ như Anh, đều có hiến pháp qui định rõ ràng, tuyên bố cho công dân trong nước cùng hiểu biết. Trên nền chánh trị thì nghị pháp, hành pháp và tư pháp, phân định quyền hạn rất phân minh, ai gánh cái chức trách ở bộ phận nào thì lo giữ phận sự trong cơ quan ấy mà không ai được xâm phạm. Ngoài ra lại có những cơ quan giám đốc này nọ. Pháp chế nhất định nên người tài trí có chỗ thi triển tài học của mình, để làm cho công việc thêm mỹ mãn, mà người làm thường cũng gắng làm cho đủ phận sự, không dám lây lất qua ngày, mượn cái ghế công mà làm việc riêng . . . . Nghiệm như nước Pháp và nước Anh, tuy Nội-các thường thay đổi luôn, mà công cuộc chánh trị như trong hiến pháp đã qui định, mỗi ngày mỗi thấy hoàn thiện thêm lên, trong nước cứ càng ngày càng thanh vượng, không vì cái cớ thay người kia mà sa sút hay đổi trái đi chút nào.

Cái chỗ hay về cách pháp trị là thế, nghĩa là có tánh chất vĩnh viễn và tiện lợi hơn cách nhân trị nói trên.

Hiện tòa Nội-các Nam-triều ta đã thay người, tức là phần nhân trị đã đổi mới, rất mong phần pháp trị sẽ qui định thế nào cho thích hợp và có tánh chất vĩnh viễn.

H. A.

Học giả trong nước.

CHUYỆN ĐỜI

Chuyện không ngờ

Cõi đời đầy những chuyện không ngờ. Mà có những chuyện không ngờ, người sống trong cõi đời mới lấy làm thú, vì nếu không nó thường quá đi. Những chuyện ăn mày có bạc triệu, nhà triệu phú phải tự tử vì túng tiền; đều là những chuyện mà người ta không có ngờ. Có những chuyện như vậy mới làm cho các anh nhà báo nói nó bô và các người khác bàn luận với nhau rộn rịp.

Có người bảo những chuyện không ngờ ấy là chuyện ở đâu kia, chớ như ở mình thì chẳng qua những chuyện con gà ba cẳng, con heo hai mỏ v. v. mà một vị phú hộ ở Hà thành tọc mạch tìm về nuôi cho người ta đến xem chơi đó thôi.

Nói chơi đó chớ! ngoài cái chuyện ấy ra, ở ta cũng còn lắm chuyện không ngờ kia mà. Tuy nó không riêng gì cho xứ ta, chứng nó cũng chứng rằng xứ ta không tách riêng ra với các xứ khác.

Đừng nói chi chuyện xa cũ, chỉ nói sơ sơ cái vụ thuốc phiện lậu ở Lao-cay xảy ra mới mấy tháng nay. Nói đến các vụ lậu, nào thuốc phiện lậu, rượu lậu... thì tự nhiên cái não của ta nó nghĩ tới các ông thương chánh. Mà mấy tay làm việc sở thương chánh thật đáo để thật. . . . .

Là một chuyện không ngờ. Tuy không ngờ nhưng nó còn hiểu được vì trong vụ thuốc phiện lậu này các ông có lợi, món lợi ít khó, có một triệu đồng chi đó.

Đến như cái chuyện không ngờ của xứ LÊ công Đắc sau này mới là khó hiểu.

Ông LÊ-công Đắc là một tín đồ của đạo Thiên-chúa và cứ theo các sách của ông và nhứt là quyển « [illegible] » thì ai cũng nhận ông là một nhà thanh niên có nhiệt huyết muốn đứng ra duy trì cái nền đạo đức đương lúc mà ông cho là lung lay. Nói về học thức ông Đắc thì tôi không được hiểu lắm, nhưng thấy nói ông nhận giấy chữ La tinh, chữ Hy-lạp, chữ Anh, chữ Pháp đủ cả. Ngoài các sách và truyện đơn ông công kích những cái mà ông cho là nhảm, là ngông là đồi phong bại tục, ông Đắc có xuất bản những sách gì ay. Một quyển sách gần đây của ông là quyển « giấy cách làm và chữa một bài luận » (*Comment faire et corriger une dissertation morale*). Quyển sách là quyển sách giấy làm văn, không có lạ gì. Nhưng cái đến không ngờ là hai sau quyển sách ấy ông đã có một bài ca nó tục tĩu lắm sao mà một người không « có đạo » cũng không nỡ đọc được; tục tĩu cho đến đỗi tòa trừng trị Hanoi đã có giấy đòi ông ra xử vì cái tội làm sách xấu cho bọn trẻ xem. Cũng nhờ (hoặc cũng vì) quyển sách của ông Đắc mà trong đám học trò nhỏ tuổi sẽ biết lắm chữ hay như chữ Lâm trên cuộ « ma cô » (1) và nhiều câu thơ rất nên thơ. Tôi không sao có thể thuật lại ít câu trong bài ca ấy, chỉ xin lược rằng bài ca nói về tánh tình con gái, con gái đối với người trai, đối với ông già.

Ngàn xưa nay ai vẫn tưởng ông LÊ-công Đắc là một nhà đạo đức, cả tay không lìa cái chuỗi hột, đi ra thì ngó xuống đất để khỏi bị cám dỗ mọ kia... Ai có ngờ... ông ấy cũng biện yêu!

Lạc nhân

(1) Ma cô, tiếng tây là maquereau có cái nghĩa riêng rất xấu. Ai không biết không cần biết, vì vậy mà tôi không muốn thích ra đây làm gì.

Một lớp tù vào Banmêthuột

VINH. — Hồi năm giờ sáng hôm 13 Mai, có một toán lính khố xanh dẫn một lớp phạm chừng 19 người vào Banmêthuột. Lớp này toàn là tù chính trị bị án chung thân. Cũng hôm ấy lại có một lớp bị giải đi đồn Kim Nhan thuộc phủ Anh sơn. Lớp này cả thảy là 30 người, trong có tù thường.

Vụ bầu cử

Dân viện Trung-kỳ

Đáng lẽ cuối tháng Mai này là dân Trung-kỳ đã bắt đầu bầu cử Dân viện lại. Nhưng nghe nói vì sẽ có một vài tâu sửa đổi trong Dân viện nên kỳ bầu cử năm nay sẽ hoãn lại mấy tháng. Vì vậy mà một phần đông các ông Dân biểu đã đứng ra trong một lá thơ gởi lên quan Khâm sứ xin theo cũ lệ mà cho bầu cử Dân biểu lại trong tháng Juin. Chưa biết chính phủ sẽ định thế nào.

BỨC THƠ ÔNG NGHỊ TRƯỞNG NGUYỄN-TRÁC GỞI LÊN QUAN TOÀN-QUYỀN VỀ VIỆC THUỐC LÁ

Huế, le 14 Mars 1933

Kính trình quan Toàn quyền Đông-pháp tại Hanoi

Tôi xin kính trọng tỏ bày cùng quan lớn về điều lệ thuốc lá mới đặt.

Tôi đã chuyển đệ nhiều đơn kêu của những người trồng thuốc và bán thuốc lên quan Khâm sứ Trung-kỳ. Điều đó thật là một vấn đề rất quan hệ đến cuộc sinh hoạt của dân An-nam, vì đến 80 phần trăm người dùng thuốc, hoặc bằng điếu, hoặc cuốn lại mà hút, hoặc ăn với trầu.

Theo điều lệ mới, những người trồng thuốc không phải khai báo gì trước khi đem lựa chọn các thứ thuốc và cũng không phải trả thứ thuế phép (licence) một năm 5$00, và bán một cân tây trở xuống thì được miễn thuế vãng lai.

Nhưng ở Trung-kỳ không có hạng người chuyên riêng từng nghề hoặc phơi, ủ, hay bán buôn thuốc như ở bên Pháp. Thật ra, không kể những người trồng thuốc lào hay thuốc trà ở các tỉnh phía Bắc, hái thuốc xong là tự thái và phơi lấy, những người trồng thuốc lá ở các tỉnh khác thường không mấy khi bán lá thuốc tươi.

Cho nên bắt buộc người bán thuốc từ 10 kg trở lên phải khai trước khi lựa chọn từng thứ thuốc ra và phải trả thứ thuế phép một năm 5$00, thêm thuế vãng lai bán thuốc, như thế là bắt buộc họ phải chịu nhiều nỗi phiền phức, nhiều khoản thuế nặng, chưa kể tiền thuế đã thuế môn bài và thuế ad-valorem (huê lợi).

Vả biết, ở mấy tỉnh đàng trong và phía nam Trung-kỳ, cũng có người vừa bán vừa thái thuốc, họ mua lá thuốc đã phơi khô và đã ủ qua rồi, đem về thái để bán lẻ. Trái lại, ở phía bắc Trung-kỳ, chỉ có hạng tầng lá bán sỉ, nhưng cũng giao tiếp với hạng trồng và chế thuốc, và hạng bán lẻ.

Dân quê thường chỉ có một mảnh đất nhỏ, trồng lúa không được, nên đem ra trồng thuốc, mà thuốc ấy chỉ tiêu thụ trong xứ thôi. Đó đồng

(Xem qua trang [illegible] cột [illegible])

Năm người học sinh ở Pháp phản đối việc

Tòa án Đại hình Saigon kết án tử hình 8 người

Vừa rồi tòa án Đại hình Saigon họp xử vụ 120 người can tội làm rối cuộc trị an ở Đông-Dương. Sau tòa kết án tử hình 8 người.

Vì sự kết án tử hình 8 người này, mà hôm 11 Mai tại Kinh tế cuộc Đông-dương ở Ba-lê có 5 người học sinh Pháp đem một tờ truyền đơn cọng sản đến xin viên tổng lý ký giấy phản đối, vì họ cho kết án như vậy là việc có nghiêm khắc. Rồi cuộc họ đập vỡ tủ kính sách và phá đồ đạc cuộc trưng bày [illegible]. Hai người bị bắt.

Sau đó quan tổng trưởng thuộc địa Albert Sarraut có thông tư cho báo giới biết rằng vì các báo đăng lầm tòa Đại-hình là Hội-đồng Đề-hình, nên mới xảy ra việc không tốt đó. Rồi ngài liền đánh điện tín sang Đông-dương xin khoan xử tử 8 người kia đã, đợi phải gởi hồ sơ của mấy người qua cho ngài xét lại.

Việc xử tử này hội nhân quyền cũng có phản đối.

Vậy thì 8 cái đầu kia rồi đây có hy vọng khỏi phải rơi chăng!

VIỆC THẾ-GIỚI

TÌNH HÌNH VIỄN-ĐÔNG

Nhật sắp đánh Bắc-kinh

Bắc-kinh, 13 Mai — Sớm hôm nay, một chiếc máy bay bay qua lại trên Bắc-kinh, bị súng đại bác của quân Trung-hoa làm thiệt hại nhiều.

Viên quan tư Nhật đã sắp sửa hai chiếc [illegible] quân lính, [illegible] đối phó, nếu chiếc máy bay [illegible] bị hạ xuống.

Nhân dân Bắc-kinh sợ quân Nhật sẽ [illegible] việc bắn máy bay cho họ đó, làm cớ mà đưa máy bay ra thả bom xuống [illegible] Bắc-kinh.

Phóng viên Havas đến tận mặt trận Miyun, thấy đoàn máy bay Nhật đương đánh động rầm. Đoàn máy bay này đã thả bom tàn phá mấy làng về phía [illegible].

Có tin quân Nhật sắp đặt đánh Bắc-kinh theo đường Tsunhua — Chinchow, rồi đợi mặt trận Trung-hoa ở Luan.

Vấn đề Trung đông thiết lộ

Mạc-tư-khoa, 12 Mai — Hãng thông tin [illegible] các tin rằng đoàn phái [illegible] Trung đông [illegible]. Từ năm 1932 đến [illegible] năm nay, đoạn đường ấy bị thiệt hại rất nhiều. Có 80 người chết, 870 người bị thương, 503 người bị giam, trên 1.000 [illegible], 50 cái đầu máy [illegible] đường sắt bị [illegible], và sự thương [illegible] đến 770 lần.

[illegible] Nga yêu cầu có sự thiết giáp và quân lính [illegible] giữ đoạn đường ấy.

Ông Litvinoff tuyên bố rằng Trung hoa không còn có quyền lợi gì trên con đường [illegible]

(Xem qua trang 3 cột 4)

THẾ GIỚI THỜI ĐÀM

Ngòi lửa chiến tranh sẽ bùng to ra chăng?

NGA-NHẬT, NHẬT-MỸ

Cuộc Trung Nhật xung đột cứ kéo dài mãi, chánh sách xâm lược của người Nhật mỗi ngày mỗi tiến lên, các nước khác ai có quyền lợi nhiều ít ở miền Viễn-đông này đều là khoanh tay đứng ngoài mà nói với, song gai chậm trước mắt, kim chích vào da, cũng không sao không tự biết chỗ ngứa và đau đớn. Huống chi cướp Mãn-châu, chiếm Nhiệt-hà rồi, người Nhật còn hăm hăm toan nuốt luôn Thiên-tân, Bắc-bình, đoạt cả Trung-đông thiết lộ nữa, thì trong con mắt của bác lân bang kia còn có coi lời cương thường gì ra gì đâu. Vì thế mà không khí trong quốc tế về tình hình Viễn-đông có vẻ xao xuyến.

1) Nga với Nhật.

Từ cuộc Mãn-châu phát sinh, người Nga vẫn cũng căm tức ngấm ngầm, nhưng vì ở trong thì kế hoạch 5 năm đương lo khuếch trương, lấy thứ hai bề ngoài thì đương vào địa vị cô lập, toàn thế giới các nước đế quốc và tư bản không ai ưa thích chi mình, già đi người Nhật cũng một hai thanh ngôn rằng không đụng chạm đến quyền lợi Nga, bởi thế nên Nga cứ đứng địa vị bàng quan, chăm giữ biên giới mình mà thôi.

Nhưng gần đây, người Mãn cướp Trung Đông thiết lộ, phong tỏa đường giao thông ở [illegible], phạm tới quyền lợi của Nga, nên Nga không thể ngồi yên được. Một mặt hăm tập quân đội ở biên giới, cảnh phi cơ hồng quân bay vào cảnh giới Mãn-châu, lại thanh ngôn rằng nước ngụy Mãn phá cuộc điều ước Phụng-thiên. Mà rồi vấn đề Trung [illegible] Nga phục giao lại được hiện. Hội sự Nga Bao-Cách Mạc Lạc Phu đã đệ trình quốc thơ tại Nam-kinh ngày 2.5 kia.

2) Mỹ với Nhật.

Mối ác cảm Mỹ Nhật lâu nay, ai cũng đã rõ, mà từ cuộc Trung-Nhật xung đột, mối ác cảm ấy càng tăng lên bội phần. Sở dĩ chần chờ, cứ đứng ngoài nói phách mà chưa dám hiên nhiên ra tay chống Nhật, một là vì vấn đề nợ đương còn lôi thôi với mấy nước Âu-châu, hai là vì đánh Nhật thì cho sức sai quân mà không rõ Anh với Pháp có đi với phe mình không. Gần đây, nhân người Nhật muốn chiếm cả Bắc-bình, Thiên-tân của Tàu, người Anh cũng có ý tức giận. Trong cuộc hội nghị Hoa-thạnh-đốn vừa rồi, bề ngoài tuy nói vấn đề kinh tế, mà kỳ thiệt là thương xác về cuộc Viễn-đông. Theo dư luận Mỹ thì những kẻ chủ trương « không dùng võ lực để giải quyết vấn đề quyền lợi » vẫn là phần nhiều, mà nay cũng nhiều người đổi cái luận điệu, phải có một phen dùng võ lực mới giải quyết được.

Lâu nay hạm đội Thái-bình-dương của Mỹ, mỗi ngày mỗi thao luyện, như là sắp đi đánh trận giặc lớn. Gần đây lại có 12 chiếc tàu binh sang bờ biển [illegible] để phòng bị miền bờ biển Hoa bắc, người Nhật rất lấy làm kinh ngạc. Giả sử Nhật Anh tương trợ tiến, thì Anh tất đã bớt mặn cho Nhật nhiều. Nếu Anh mà chịu hiệp lực với Mỹ thì cuộc Nhật Mỹ chiến tranh, còn tránh đi đường nào?

Tình hình Nga Nhật như thế kia, tình hình Nhật Mỹ như thế này, ngọn sóng Thái-bình-dương có im lặng được không? . . . . . .

Hiểu đời nhiều ngọn sóng, ngọn sóng sau xô ngọn sóng trước, tôi chẳng biết đâu mà lường trước!

Khách-Quan

VĂN-UYỂN

Ngẫu tác

Cũng rất nghèo nhưng cũng rất giàu,
Vẫn tân khổ thiết [illegible] phong trần,
Nợ cha đời mượn ngày [illegible] chỗ,
Rượu sẵn trời khuyên tháng chực hầu,
Kho chuyện chứa chiều pho [illegible],
Lãng sang mừng khối ngạch [illegible],
Sáu mươi bảy tuổi còn trai tráng,
Há bụng quên mình học cả đầu.

[illegible]

Ký [illegible]

Ngang xem bốn bể đọc ngàn thu,
Trải bố tay ngồi lại [illegible],
Rượu ngồi hằng ngày [illegible],
[illegible] một tháng [illegible],
Đêm nghe [illegible],
Ngày bầu thắng Nghị [illegible],
Con nghiện thuốc [illegible],
[illegible]

[illegible]

Trò đời

Kẻ cười người khóc chuyện hôm qua,
Con tạo trêu người đủ cách mà,
Khô chăng từ chiến loài [illegible],
Thần thông chẳng [illegible],
Trước [illegible],
Lần sau mần [illegible],
Cho biết trò đời là thế thế,
[illegible] bị thấy đường xa.

[illegible]

KHO CHUYỆN...

Ông Hanh [illegible] Thanh Vân [illegible] hiện Khang Hy [illegible] năm nay là hai trăm [illegible] người [illegible] chục năm [illegible] người [illegible].

Khi [illegible] Thanh [illegible].

Bên Việt nam ta không có một ông như ông cụ [illegible] để bổ lại sự sinh hoạt [illegible].

Tuần [illegible] Haiphong [illegible] Bắc kỳ [illegible] người [illegible].

Ở [illegible] Nam [illegible] người [illegible] 30 tuổi mà chưa có ai phải chịu thuế, vì ở [illegible].

Dân tộc nào mình cho [illegible] là bây [illegible] ở ta [illegible] nhất là ở nhà quê [illegible] không được một năm mà đã có vợ, hẳn thật!

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

BỨC THƠ ÔNG NGHỊ TRƯỞNG NGUYỄN-TRÁC GỞI LÊN QUAN TOÀN-QUYỀN VỀ VIỆC THUỐC LÁ

(Tiếp theo trang nhất)

mỗi sào được 70 kg lá thuốc tươi. phơi và ủ rồi còn độ 5o kg. Trước hồi kinh tế khủng hoảng, giá mỗi kg thuốc chế rồi là 0$10 đến 1$00, tùy theo hạng. Bây giờ thì độ 0$20 đến 0$50; còn lá tươi thì giá tiền bằng nửa, nghĩa là 0$10 đến 0$25.

Huống chi, về cách chế thuốc và sự bán thuốc thì phía Bắc và phía Nam lại có điều khác nhau.

Nói về phía Bắc Trung-kỳ, người có đất sau khi hái thuốc đem thái rồi phơi nắng. Xong rồi, gói thành bánh độ 250 gr để bán. Người trồng thuốc vừa là người bán thuốc nữa. Làm được 50 kg thì phải tốn phí như sau: tiền trồng thuốc, bón phân và hái thuốc, 4$00; chế thuốc, 2$00; thuế đất và thuế ad-valorem, 0$30; thuế vãng lai 10$; thuế môn bài, 1$00 thuế sổ bài một năm, 5$00; tem phí tổn đi khai báo 1$00. Tất cả là:

4.00 + 2.00 + 0.30 + 10.00 + 1.00 + 5.00 + 1.00 = 23$30.

Tiền bán 50 kg được chừng:

$\frac{0\$20 + 0.50 \times 50}{2} = 17\$50.$

Thành ra trồng mỗi sào thuốc thì lỗ mất:

23$30 — 17.50 = 5$80.

Bán lẻ, thì giá mỗi kg có thể gấp hai. Nhưng lại phải trả thuế phép một năm 5$oo, môn bài 2$oo, vãng lai 5$oo, chế thuốc lần thứ hai 3$oo, thêm hoa hồng cho người mua bán giúp cộng với tiền chi phí kia khác, như thế thì người bán lẻ cũng lỗ.

Ở mấy tỉnh phía Nam cách làm thuốc lá có hơi khác. Người trồng thuốc bán lá thuốc tươi cho người chế thuốc, cứ giá 0$10 đến 0$25 một kg. Bán 50 kg được 8$75, tính ra mỗi sào được lời 1$45, vì phải trừ tiền trồng thuốc (5.oo, tiền ủ thuốc lần đầu (2.oo), mỗi thứ thuế (o.3o), tất cả là 7$3o.

Những người bán sỉ bán lại mỗi kg o$35, 5o kg thì được 17$5o, nhưng phải trả 1o$oo thuế vãng lai, 1$oo thuế môn bài, 5$oo thuế phép một năm, cộng với tiền mua 8$75 thì phải phí tổn tất cả là:

1o.oo + 1.oo + 5.oo + 8$75 = 24$75;

lỗ đứt: 24.75 − 17$5o = 7$25, đó là chưa kể tiền chi phí khác. Người bán lẻ mua 50 kg hết 17$5o, đem thuốc về ủ lại tốn xem hết 3$oo, môn bài 2$oo, thuế phép một năm 5$oo, vãng lai 5$oo, tem và phí tổn đi khai 1$oo. Cả thảy là:

17.5o + 3 oo + 2$oo + 5$oo + 5$oo + 1$oo = 33$5o.

Giá phỏng bán lẻ 5o kg được 35$oo, lời được 1$5o, nhưng chưa kể tiền chi phí lặt vặt và thuốc hao đi vì phải chế lại.

Trừ tính như thế không phải là quá đáng, vì chúng tôi đã đến tận nơi xét hỏi và chính những người trồng thuốc, bán thuốc cũng nói thế.

Xét ra, bán thuốc mà lỗ là bởi tiền thuế vãng lai và tiền thuế phép 5$oo một năm, rất nặng nề cho những người trồng ít hoặc buôn nhỏ. Nếu hãy lâu, những người ấy có gắng chịu được tiền thuế là nhờ giá thuốc cao, trước hồi kinh tế khủng hoảng. Hiện bây giờ giá thuốc ngày một hạ, mà Chính phủ lại bắt người trồng thuốc bán thuốc phải chịu nhiều khoản thuế mới, nhiều thể lệ mới rất phí tổn và phiền phức cho dân quê.

Tình trạng khốn đốn như thế thì những người trồng thuốc bán thuốc phải dẹp bỏ nghề, rồi chỉ còn những tay địa chủ lớn, buôn bán to, họa có thể theo nổi điều lệ mới thôi.

Rồi ra, sẽ gây nên một mối độc quyền, rất thiệt hại cho người trồng, người bán, người hút thuốc, mà chẳng ích lợi gì cho Nhà nước.

Chúng tôi cũng hiểu rằng Chính phủ thi hành những điều lệ nghiệt như thế là để triệt bớt gian lận và để thêm tiền cho ngân sách đương thiếu thốn. Nhưng thiết nghĩ điều lệ mới lựa theo điều lệ bên Pháp, thật không hợp với tình tục dân quê mà một số đông chỉ trông cậy vào sự trồng thuốc hoặc buôn thuốc để nuôi vợ con và trả tiền thuế.

Cho nên từ độ bắt đầu có điều lệ mới, nào dân chúng kêu ca, nào báo chí bàn luận, đâu đâu cũng đều than van, chung một mối hy vọng rằng chính phủ sẽ rộng lượng soi thấu nỗi khổ cho.

Sau khi trình quan Khâm-sứ Trung-kỳ, tôi xin lấy tư cách Nghị-trưởng Nhân dân Đại biểu viện mà tỏ bày cùng Quan lớn nỗi khổ sở của dân trồng thuốc và bán thuốc, mà xin Quan lớn châm chước sửa đổi điều lệ cho rộng rãi hơn và thích hợp với cách sinh hoạt về công nghệ và thương mãi của dân bản xứ mà vẫn hết sức trừ gian lận.

Tóm lại, chúng tôi thỉnh cầu cùng Chính phủ mấy khoản sau này:

1.) đừng buộc người trồng thuốc và bán thuốc phải khai báo trước khi lựa chọn thuốc (điều thứ 2, thứ 4 nghị định thứ hai ngày 14 décembre 1932).

2) tha cho họ tiền thuế phép một năm 5$00 (licence), hễ số thuốc bán dưới 100kg (điều thứ 2 thứ 3 nghị định thứ hai).

3.) cho phép họ đến khi bán thuốc mới phải nộp thuế vãng lai theo như điều lệ cũ (điều thứ 4 nghị định thứ hai).

4) không bắt họ phải có sổ kế toán xuất nhập thuốc (điều thứ 6 nghị định thứ hai).

5) rộng thêm số bách phân hao phí, thuốc tươi thì được 20 phần trăm, thuốc đem thái và phơi được 10 phần trăm, thuốc trữ ở kho được 10 phần trăm.

6) Giảm đi một phần ba tiền thuế vãng lai trong thời kỳ khủng hoảng này.

Chúng tôi xin kính trọng tỏ bày một vài ý kiến sửa đổi điều lệ thuế lá trên ấy, giám mong Quan lớn lượng xét cho dân làm thuốc được an nghiệp, mà cách phòng gian vẫn như cũ.

Viện-trưởng Nguyễn-Trác

Cố-tinh bổ-thận

Bệnh nào thế nào thì phải dùng CỐ-TINH BỔ-THẬN? [illegible]

Mộng-tinh — Di-tinh — Hoạt-tinh

[illegible]

44, Rue Maréchal Foch — VINH

TÂY-BAN-NHA

Madrid, 12 Mai. — Hội-nghị-viện đã quyết định cấm các nhà đạo không được mở trường dạy học, trừ sự dạy đạo cho các người theo đạo.

Hội đồng tổng trưởng đã quyết định cho phép đàn bà được vào làm chức biện lý trước các tòa án, nhưng còn buộc điều kiện này nọ.

Barcelone, 12 Mai. — Ngày hôm qua, thợ thuyền làm việc như thường, thế là cuộc tổng bãi công bị thất bại.

ĐÔNG-PHÁP HỎA-XA
Đường của Chính phủ

YẾT THỊ

Sở Hỏa-xa ngoài Bắc có lời ba cáo để công chúng biết rằng bắt đầu từ ngày 25 Mai 1933 tức là ngày mùng hai tháng năm Annam, những chuyến xe số 5, 6, 102 và 103 vẫn chạy về đường Tourane — Huế sẽ tạm đứng nơi Lương-Điền để cho hành khách lên xuống. Đồ hành lý thì hành khách phải khuân lấy.

Nếu hành khách lên xuống chỗ ấy đông thì cái tạm dinh ấy sẽ cứ để mãi để tiện cho hành khách.

Huế, le 20 Mai 1933

XIN ĐOAN

Nếu dùng 2 phương thuốc này mà bệnh không lành tất, được hoàn tiền lại.

1./ Thuốc trừ ho lao truyền nhiễm. ho khạc ra đờm, ra huyết, ho kinh niên, lâu mấy cũng trị được. Phương thuốc này hiện nghiệm lắm, chúng tôi muốn các nơi đều biết mua dùng, nhưng không đủ vốn mà khuếch trương, vậy ngài nào có lòng muốn phát hành thuốc ấy, xin viết thư thương lượng, chúng tôi sẽ nhường cho nhiều quyền lợi, và gởi thuốc cho mà thí nghiệm thử xem. Hộp nhỏ 1$50, hộp to 2$50.

2./ Thuốc trừ tuyệt Bạch thốn trùng, (sán xơ-mít (ténia)) đã được lắm người dùng và nhiều thơ cảm tạ (đã đăng vài bức thơ lên báo T. D.) Thuốc êm hòa và dễ dùng. Mỗi hộp 0$50. 2 hộp đủ lành

Thơ và mandat để gởi cho:

M. NGUYỄN-TRUNG-THẦM
Quảng-trị — Đông-hội

PHÒNG KHÁM BỆNH

Nhà dưỡng bệnh và hộ-sinh tại Tam-kỳ

Gần bên đồn Khố xanh

TÔN-THẠNH-GIAN

Đông-Pháp Y-Sĩ

LUẬN-ĐÀN

CẢNH KHỔ CỦA NHÀ NÔNG XỨ TRUNG-KỲ

Xứ Trung-kỳ đất hẹp ruộng ít, xưa nay thường vì với cái « đòn gánh », vẫn không được phong phú như Nam-Bắc kỳ có tiếng là 2 « thùng gạo » kia. Song nhờ khí hậu mưa nắng có thời, nhiều nơi ruộng lúa làm được mỗi năm 2 mùa, còn thực vật thì trồng gì lên nấy, rất dễ làm ăn. Bởi vậy nên dân gian, không kể số ít hạng giàu, chỉ nói nhà trung nông, như nhà có 5, 1o mẫu ruộng hoặc 5, 7 mẫu mía, hoặc đôi ba nà dâu hay là một hai vườn chè, vườn quế, vườn cau gì, thì trong nhà đã có cái vẻ phong lưu: ngoài thì việc xâu thuế, việc làng nước, trong thì sắm đồ dùng, cho con đi học, cùng các việc cần khác đều lo xong cả. Vậy mà ngày nay thì thế nào?

Một cái hiện tượng mà thuở nay không ai ngờ là nhà có 5, 3 chục mẫu ruộng đem bán không ai mua, cầm đợ không ai thèm, trong nhà không có dầu thắp, không có tiền đi chợ! Lúa thì chứa lại bỏ mọt làm kia, mỗi khi làm gạo thuê người gánh tới chợ bán, bữa may bán được, bữa rủi thì không, mà giá xưa 2$, nay chỉ còn o$5o mà nhiều khi bị ế. Cho đến chè, quế, đường, tơ gì gì cũng một cách ế như thế cả. Năm ngoái, mùa thuế, nhiều làng cầm khế ruộng vay bạc nhà Ngân-hàng để đóng thuế; còn năm nay nhiều nhà cầm vay không được, không biết làm thế nào!

Hiện trong nhà quê, nhà nào có trâu bò thì còn bán rẻ mà chạy thuế, đến như nhà chỉ có lúa thì ngồi... Lúa bán không được, ruộng cầm không ai thèm, vay cũng hết chỗ, cái đồng bạc kia nào có phải trên trời sa xuống, dưới đất trồi lên dân mà nói việc đi kiếm!

. . . .

Dân quê

NĂM THỨ THUỐC KINH NGHIỆM

Đã được phòng thí nghiệm Đông-dương phân chất tại Hanoi

NHUẬN PHẾ THỦY thuốc nước trị ho hen, người lớn, trẻ con, mỗi ve giá 0$30;

KHÍ THỐNG TÁN, đầy bụng no hơi, ăn uống chậm tiêu, đau bụng kinh niên 0$15;

HỒNG BẠCH LỴ, bất cứ hàng lỵ nhiệt lỵ, đại tiện huyết bón, đi ra có mũ có máu, tức nóng hậu môn, mỗi lọ giá 0$30;

PHÌ NHI CAM, trị các chứng cam, bổ tì vị cho trẻ con, mỗi ve 0$10, mỗi tá 1$;

THUỐC SỐT RÉT, bị sốt rét, ngã nước chỉ dùng hết ba ve là khỏi, mỗi ve 0$15.

SINH-HUY

44, Rue Maréchal Foch — VINH

là nhà đại lý bán ballon réglementaire giá 0$80 một quả cả vessie.

Cùng các ông đặt cọc mua sách Hán-việt Từ-Điển ở bản-quán

Đã nhiều lần gởi thơ nhắc các Ngài rằng H. V. T. Đ đã ra trọn bộ. Ngài nào đã gởi trước cho bản quán 1$, 2$ nay muốn lấy sách, thì xin gởi thêm về cho đủ số 6$ thế mà lâu nay chưa thấy các Ngài trả lời, thực là bất tiện cho việc sổ sách của bản-quán. Vậy các Ngài định thế nào, xin làm ơn cho biết

TIẾNG-DÂN

NỢ CHIẾN TRANH

Luân-đôn, 11 Mai. — Theo báo « Times » thì về vấn đề chiến trái chính phủ Huê kỳ muốn điều đình riêng với từng nước.

Theo tin khác thì ông Roosevelt liệu cho các nước thiếu nợ hoãn đến sau Hội nghị kinh tế thế giới, nhưng Hội nghị đòi một ít quyền lợi về thương giới thế vào.

Hoa-thịnh-đốn, 11 Mai. — Theo những tin có thể chắc thiệt thì việc điều đình về vấn đề chiến trái giữa Huê-kỳ và các nước thiếu nợ sẽ bắt đầu trước Hội nghị kinh tế thế giới nhóm họp, có lẽ vào cuối tháng Mai.

PHÒNG KHÁM BỆNH

Nguyễn-sĩ-Dũng

Y-sĩ Đông-Pháp

Rue Pasteur-Tourane

Huế, le 3 Mai 1933

Bà Trần-thị-Như-Mân, chủ hiệu VĂN HÒA, Huế

Thưa bà,

Cách đây chừng mấy tháng, ở Bao-vinh [illegible] thế và tả vài ba đạo là xong đời. Ngày 21 [illegible] ấy, đã mửa và đi ngoài hai đạo, [illegible] thì may gặp bà Tân-Long, nghe tin tôi đau, gởi cho một hộp dầu LINH-HỮU của quí hiệu chế ra. Người nhà tôi đem dầu [illegible] và đi ngoài ngay, rồi từ đó chứng bệnh [illegible] chỉ còn uống thuốc bổ, [illegible] dầu hay như vậy. Thiệt không có [illegible] đến ngày nay.

Kính chúc bà mạnh giỏi, và chúc dầu LINH-HỮU phát đạt.

Kính thư

TRẦN VĂN KẾ, chủ đò — BAO-VINH

Ngoài ông Trần-văn-Kế này, người đại lý của chúng tôi ở Bao-vinh còn tin cho biết rằng ông Nguyễn-văn-Cho [illegible] 18 tháng, và một người thuyền chài có đứa con mới một năm [illegible] Linh Hữu xoa cho nó, và [illegible] sống được.

Chúng tôi xin nhắc rằng gặp khi [illegible] thì lấy LINH-HỮU thoa chân tay và toàn thân, khi bệnh đã phát thì uống mà uống, chắc thế nào cũng vô ngại.

Văn-Hoà

97 Rue Gia Long — HUẾ

Ông già bà lão có thuốc:

BỔ-HUYẾT KHU-PHONG

hết mỏi xương đau lưng

THẦN-DƯỢC!

THAM-THIÊN-ĐƯỜNG

MỘT ĐIỀM CHIÊM BAO

Cái lệ chiêm bao thường tình người ta cho mình yếu nên huyết [illegible] không động thành ra chứng [illegible]. Nhưng mà cái chứng chiêm bao của tôi là điều lệ chứng chắc cái sự thành thật.

Đêm hôm qua tôi nằm ngủ bỗng nhiên thấy [illegible] hai bên toàn là những ông đội mão [illegible] và có nhiều bà [illegible] mà lượn [illegible], chính giữa có 1 ngài ngồi đội mão bằng vàng, [illegible] là ngọc ngà châu báu, [illegible] (có người nói với tôi là Ngọc-Hoàng Thượng-đế).

Tôi thấy rõ ràng Ngọc-Hoàng Thượng-đế [illegible] Savons [illegible] Thượng-đế 1 gói savons [illegible] Thượng-đế phán rằng: [illegible] Savons VIỆT-NAM [illegible] Ngọc-hoàng Thượng-đế [illegible] Savons VIỆT-NAM [illegible].

Xét sổ sách, chọn lựa [illegible]. Câu chuyện như vậy tôi xin [illegible].

Văn-Sanh

Không thấy

KINH TẾ KHỦNG HOÀNG

Nếu có buôn mấy thứ hàng sau này:

Dầu KHUYNH-DIỆP
Dầu HỒI THIÊN
Dầu BA CÔ
và các thứ hàng khác của hiệu Viễn-Đệ;
Thuốc CHỈ-LINH, BÁC-HỮU, NHÀNH-MAI, CON-RẮN của hiệu Nguyễn-văn-Phố;
Thuốc NÓNG LẠNH, thuốc SÁN, thuốc CẢM, thuốc HO, của hiệu Phạm-doãn-Điềm.
Cần thứ dầu thuốc trên này bán sỉ tại hiệu:

VIỄN-ĐỆ

Bến-ngự — HUẾ

Giây nói: 87 — Giây thép tắt: Viende Hue

Muốn làm đại lý xin viết thơ thương lượng.

GIẢI-HUYẾT-ĐỘC P. D. Đ.

CHUYÊN TRỊ:

Đau xương,
Nhức gân,
Tê bại,
Mụt mằng,
Ghẻ chốc,
Nấp đẹp,
v. v. . . .

解血毒

Nhà bào-chế PHẠM-DOÃN-ĐIỀM Tourane (Annam)

https://tieulun.hopto.org

Sữa NESTLÉ hiệu CON CHIM

Sức khỏe của trẻ nhỏ

Hỏi xin không mất tiền một quyển sách dạy cách nuôi trẻ bằng tiếng quốc ngữ của Bác-sĩ Vidal soạn ở hiệu sữa NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55 Haiphong

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Già ăn trẻ lại.
Gái ăn đắt chồng.
Nạ giòng ăn thụ thai.
Trẻ ăn chóng lớn.

NHÃN XANH
... kiết tinh khiết thiệt bổ

Sữa "LE GOSSE" rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932

Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon

Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: Giá mỗi hộp .... 0$32

Đại-lý:

ÉTABLISSEMENTS-MORIN FRÈRES
HUÉ — TOURANE — QUINHON

Công-dụng thuốc viên PI-LUIN-LỜ PANH KỜ (PILULES PINK) rất thần hiệu để chống lại sự yếu mệt của các cơ thể.

Thuốc **PILULES PINK** sinh nhiều máu tốt và tẩm nhuận các cân tuỷ; thuốc này làm cho biết đói, làm cho các nước trong dạ dầy chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc **PILULES PINK** thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bệnh thiếu-máu, bệnh phiền-muộn, bệnh gầy-mòn, các bệnh lớn thì lớn sổ và bệnh trở về già, bệnh đau bao-bì, bệnh nhức đầu, bệnh cân lực mỏi mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

CÂU CHUYỆN
Nhà giàu lường công

Xứ ta ngày xưa chỉ chuyên một nghề nông, không có nhà đại công thương như các nước, giàu nghèo không cách nhau xa, nên không có tục nông nô như nước Nga, mãi nô như nước Mỹ, hay là súc nô tỷ như nước Tàu, có chăng chỉ một số rất ít, còn thì ở thuê làm mướn, cầm nợ cố công trong một thời hạn, chớ không có cái kiếp «toàn nhà làm nô đời nọ sang đời kia» như thế.

Nhưng cái thủ đoạn nhà khá bóp nặng con nhà nghèo cũng đã lắm cách. Gần mấy mươi năm nay, đường giao thông có hơi mở mang, lần lần đổi cách làm nông xưa mà hiện ra cái cảnh giàu nghèo cách xa nhau. Lạ gì cái thói ích kỷ của nhà giàu (dầu là giàu với người mình), không ngón xảo gì là không dùng, mà nhứt là cái lối lường công. Đại loại như khi họ làm ruộng thì cần người chăn trâu, người cày; khi họ xây nhà dựng cửa thì cần thợ mộc, thợ hồ; những kẻ chưn tay mà họ dùng đặng làm được việc cho họ, là tùy sự cần, đến khi không cần thì một đồng xu họ cũng không thí, mà có mắc nợ họ thì một ngày cũng không ngồi yên với họ được. Thuật chuyện ông giàu dưới này:

Theo lời người ta nói ông X. trước kia cũng là nhà hạ nông như mọi người. Nhân làng bên cạnh có nhà giàu nọ, rủi gặp cuộc gia biến, bị đau, bị kiện sao đó, ông ta sang giúp, săn sóc việc này việc nọ. Giúp thế nào không biết mà bao nhiêu gia tài điền sản nhà giàu kia về một tay ông quản lãnh hết. Từ đó ông nghiễm nhiên làm chủ vùng ấy, ai cũng tôn cái huy hiệu là «phú gia ông».

Con mắt nhà giàu, có nhịp nào lợi mà họ chịu bỏ qua. Đầu tiên ông làm đại điền chủ, tay chưn và dầy tớ cũng nhiều, toàn là người nhà quê cả. Thỉnh thoảng ông đi chơi các đô thị lớn, cách văn minh ngày nay giục lòng ông ham muốn, ông bèn bán sở điền cho chủ khác, mà tới thành phố làm cuộc buôn.

Có tiền thì mua tiên cũng được. Ông ta ra thành phố, không bao lâu thành ông chủ nhà buôn to. Một điều ai cũng trông thấy là trong nhà buôn ông ngày nay, nào người làm việc, nào phu xe, sốp phơ, đều là người mới, mà bao nhiêu bọn chưn tay làm ruộng ngày trước bị thải đi đã bao giờ. Duy còn người bồi và người bếp là hai cậu ở lâu mà ông đã có lòng tin cậy, nên hai cậu có vẻ đắc ý chắc là ở đời với ông giàu kia.

Khốn nỗi, cái hoàn cảnh đổi khác. Cái hiện tượng ở nhà buôn thành phố không giống với trại ruộng ngày trước, nên cách cử chỉ của 2 cậu kia cũng tỏ ra không được vừa ý ông chủ, nghĩa là so với bọn bồi bếp các nhà buôn khác thì ông cho hai cậu kém nhiều. Vì thế nên ông sắp đặt khi nào, một bữa nọ đuổi hai cậu kia mà dùng bồi bếp mới.

Hai cậu mới nầy, dựa hơi chủ giàu vui sướng vùng vẫy một hồi, được ít lâu thì sở buôn ấy thấy giao cho nhà băng, người nhà băng tới quản lãnh, không cho hai cậu ở đó nữa.

Hai cậu cuốn gói ra đi mà không rõ ông chủ ở xứ nào! Người ta nói ông ta rất ăn năn cho những chuyện tham lợi lường công trong vài mươi năm kia, chỉ thu góp cho ai, mà ông đi chỉ còn lưa có hai bàn tay trắng.

V. S.

Việc thế giới

(Tiếp theo trang nhất)

sát Trung-đông nữa, và nhận thực việc định bản cho đường ấy. Chính giới Trung hoa rất bất mãn đối với lời tuyên bố ấy

KHÔNG KHÍ ÂU-CHÂU

Hội nghị tài binh bị thất bại

Genève, 12 Mai. — Hội nghị tài binh bị thất bại, vì Đức nhất quyết đòi cho được quân bị bình đẳng mà các nước thì không chịu như vậy.

Paris, 12 Mai. — «*La République*», cơ quan cấp tiến, đã thốt: Nếu trước định tăng binh bị lên thật, thì Pháp phải đưa một bản chương trình riêng của mình ra đặng ngăn cản, hoặc Đức phải bỏ ý ấy, không thì bị dư luận thế giới chỉ trích.

Londres, 12 Mai. — Tại Thượng-nghị-viện Anh, ông Cécil đọc một bài diễn văn rất dài về Hội nghị tài binh. Bài diễn văn ấy, đối với Đức, không khác gì một bản cáo trạng. Trong ấy ông ta yêu cầu chính phủ thế nào cũng đừng nhận cho Đức tăng thêm binh bị, và các nhà chính trị nên có can đảm và nghị lực đối với Đức.

Ông Parmoor, nghị viên lao động, và ông Hailsham, Tổng trưởng chiến tranh, tán đồng ý kiến ông Cécil. Ông Hailsham, lấy tư cách cá nhân, tuyên bố rằng: «Đức tăng thêm binh bị là trái với hòa ước Versailles, sẽ bị trừng phạt theo như hòa ước ấy đã định».

Sau cuộc thảo luận về chính trị Đức tại Hạ-nghị viện Anh, các nghị viên ký và đệ trình một dự luật cho phép chính phủ cấm hàng hóa Đức nhập cảng Anh.

Berlin, 12 Mai. — Điều quyết nghị của Hội-nghị tài binh cho quân đảng Hitler và mũ sắt được có giá trị quân binh, bị báo giới Đức xem như một cái mưu để trút trách nhiệm cho Đức, trong khi Hội nghị ấy bị thất bại.

Báo «*Deutsche Allgemeine Zeitung*» phê bình những lời công kích của ông Hailsham tại Thượng-nghị viện Anh, viết: «Cái có một sách trả lời, là làm thinh». Báo «*Der Tag*» cho Hailsham là quá bạo.

Von Papen nói hai chữ «hòa bình»

Munster, 15 Mai (westphalie). — Ông Von-Papen, trong một bài diễn văn đọc tại hội đồng đảng «mũ sắt», tán dương tinh thần thượng võ của dân Đức, tuyên bố: «Quốc dân Đức nên bỏ hai chữ hòa bình ra ngoài tiếng nói của mình đi và phải làm cho thế giới hiểu rõ việc ấy».

Berlin, 15 Mai. — Theo báo «*Achi uhr Abendblatte*» thì ở các trường học Đức phải dạy trong 15 ngày về cách để phòng những hơi ngạt, độc trùng, tạc đạn v. v... của quân địch trên máy bay thả xuống.

NỰC NĂM 1933

Tại tiệm **BOMBAY** mới
AU-BON-MARCHÉ
115 Rue Paul-Bert — HUẾ

Mới có về đủ các thứ SA-VĂN-MINH toàn tơ, đủ các kiểu bông và trơn, lại thêm đủ các thứ hàng tơ lụa *Bắc kỳ* như xuyến, vương, the, lãnh và nhiều đồ các mùi.

Giá bán sỉ bán lẻ không đâu sánh bằng

Báo «Cùng Bạn» ra đời

Tờ «CÙNG BẠN», ở Saigon là tờ tuần báo ra ngày thứ bảy, chủ nhơn là ông Trần-thái-Nguyên, chủ nhiệm là ông Nguyễn-kim-Đính mới ra đời, tòa soạn ở số 5 và 7 đường Reims — Saigon. Giá báo mỗi năm 4$, 6 tháng 2$20, mỗi số 0$10.

Tờ CÙNG BẠN xếp theo kiểu tạp chí, bài vở cũng bộn bề.

Bản báo có lời chào mừng bạn đồng nghiệp mới, chúc được sống lâu, và xin giới thiệu cùng độc-giả.

T. D.

Hội Vạn-Quốc Tiết-kiệm

HỘI HIỆP BỒN NẶC DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật-lăng đã đóng tất cả

Quản-lý cõi Đông-Pháp: SAIGON, số 26, đường Chaigneau.
Chi nhánh ở tại HANOI 53 Boulevard Francis Garnier.

Muốn lập vốn
Muốn lập tư-bổn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT KIỆM

— Vé 1.000 đồng —
mỗi tháng góp 8 đồng
— Vé 500 đồng —
mỗi tháng góp 4 đồng
— Vé 250 đồng —
mỗi tháng góp 2 đồng

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãng hạn giao kèo, Hội sẽ trả đủ số bạc lại, và được chia 33, 33% tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ cho chư vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

Đại-lý ở Huế: M. HOÀNG-TOẠI boîte postale N° 44 HUẾ.

Maison HỢP-THỊNH

Soierie & Mercerie
32 Rue des Cantonnais Phố Hàng Ngang
HANOI

Bản hiệu chuyên môn bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ như: lãnh đen, lãnh quần đen, trắng trơn và hoa, the thâm, hàng đen the các màu trơn và hoa. Lụa thâm các màu trắng bề khổ 0m27, 0m40, 0m70 0m75, 0m80.

Lượt đen các hạng, vải màn, chè hột thiệt ngon. Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ, vì bản hiệu buôn bán đã mấy chục năm nay, buôn được tại gốc những hàng kể trên. Các Quí khách ở xa xin viết thơ về lấy mẫu và giá hàng, bản hiệu sẽ hồi âm lập tức.

Lại còn các thứ hàng tạp hóa như valise, cặp sách, giầy giép, ví da, đồ đồng, đồ thêu, như một gối vân vân... bản hiệu có bán buôn rất nhiều xin các quí khách chiếu cố, bản hiệu rất hoan nghênh. Gởi hàng đi các nơi theo cách lãnh hóa giao ngân (Contre-Remboursement).

Buôn bán thật thà, hàng tốt giá rẻ các Quí khách mua thử sẽ biết.

Nay cẩn bạch
Mme NGUYỄN THỊ-SÁU
HỢP-THỊNH
32 Rue des Cantonnais HANOI

GIA ĐÌNH GIÁO DỤC

In chung làm một quyển
(CÓ BẢN KÊ TÊN SÁCH CẤM)
GIÁ 0$88

VIỆC TRONG NƯỚC

NGHỆ-AN

Lý hào nhũng lạm

Xã Đích triều, huyện Thanh chương, chúng tôi có mấy thầy bắt cửu phẩm, Bang-tá và lý trưởng làm nhiều điều nhũng lạm:

Các ông bày đặt ra lễ mới, thâu tiền tư điền: ruộng lãnh thì chỉ cấp bắt lo mẫu 5 sào thôi, còn dân thì chẳng có mảnh nào. Thế mà thuế lễ thì bắt dân chịu, ức hiếp chung nào ai nói đến thì bị dọa nạt nọ kia.

Bây giờ kỳ thuế sắp tới, mà các xứ ruộng ấy thuế lễ cũng nhiều.

ĂN GẠO, KHỎI PHẢI TRẢ TIỀN

Xin chú ý bài dưới đây thì rõ

Tiệm Bazar, tiệm thuốc bắc, tiệm tạp hóa, tiệm quốc tiệm hột xoàn, vân vân. Muốn dùng gạo mà khỏi trả tiền. Xin hãy làm như vầy: Mua thuốc sổ hiệu Nhành-Mai, giá rẻ (hạ giá, mỗi gói 0$15, THUỐC HO Bạc-Hiểu, mỗi gói 0$10 THUỐC DÁN hiệu con rắn, hộp nhỏ 0$12. thuốc Chỉ-Linh tán, trị ban, nóng lạnh giá 0$12. Mua bốn món thuốc này về bán lại, mỗi tháng lợi ít lắm là 5$00, lấy tiền đó trả tiền gạo còn dư là khác. Như tiệm cô Nguyễn-thị-Kinh mỗi tháng được hưởng hơn 50$, đủ rõ thuốc này bán chạy nhiều thế nào. Công chúng hoan nghinh là thế nào. (Ai không tin, đến hỏi cô Nguyễn-thị-Kinh thì sẽ rõ). Thuốc này bán chạy hung lắm, bất kỳ tiệm gì để trên bàn thì có người mua liền, vì thuốc được nổi danh đã lâu rồi. Dịp rất tốt, và có lợi, các nhà buôn, xin đừng bỏ qua rất uổng. Huê hồng 30% do nơi VIỄN-ĐỆ 11 quai de la susse, HUẾ, nay là nơi NGUYỄN VĂN PHỐ boîte postale n° 83 SÀI GON.

Thuốc này có gởi bán khắp cả Đông-Pháp.

TỘI CỦA AI?

Số mười ba

của LƯƠNG-PHÁT viết

Kỳ-Thể lại nghĩ đến phần mình, đến cái tội của cậu đối với gia đình cậu mà cậu vẫn coi mình như là sâu mọt xưa nay. Bây giờ cậu thấy rõ bao nhiêu cái khổ của cậu, của gia đình cậu đều bởi cái nghèo mà ra cả. Mà vì sao gia đình cậu nghèo, thầy cậu một đời siêng năng cần kiệm, mẹ cậu thì là một bậc phúc đức từ bi, gia đình cậu làm ơn cho người ta thì nhiều mà không hề làm cho một người phiền não. Ấy vậy mà nhà cậu bây giờ phải nghèo, và em cậu bây giờ phải cực. Mà trong lúc ấy những quân khốn nạn như bọn mụ Cả Lợi thì bạc tiền dư dả không hề đăng về cái sống hàng ngày.

Kỳ-Thể nghĩ như vậy rồi mới nghĩ đến cái cách tìm cho ra tiền, vì tiền là cái căn bản của sự sống, là vì thuốc trừ bao nhiêu đau đớn khổ ở đời.

Mà hễ nghĩ tới tiền thì tự nhiên cái tư tưởng của Kỳ-Thể đi về nhà mụ Cả Lợi; Kỳ-Thể nghĩ đến cái gia tài của mụ Cả Lợi, đến cái hộp nhỏ đựng vô số giấy bạc mà Kỳ-Thể đã có nhìn trông thấy nhiều lần. Rồi một ý tưởng xẹt qua trong não Kỳ-Thể. Cái ý tưởng kia chắc có gì rất quan hệ rất ghê gớm, nên chi gương mặt của Kỳ-Thể bỗng dưng biến sắc... Cái ý tưởng lạ đời kia không phải chỉ bây giờ Kỳ-Thể mới nghĩ đến, Kỳ-Thể đã từng nghĩ đến mấy ngày nay; nhưng trước kia nó vẫn còn lờ mờ chưa rõ, nó vẫn đi qua trong não mà không dừng lại lâu; hôm nay lại khác, cái ý tưởng ấy lại hóa ra rõ rệt, rồi cứ choáng cả trí não của Kỳ-Thể mà không lìa ra nữa. Vì vậy mà hai lỗ tai của Kỳ-Thể tự nhiên mà nghe lùng bùng như trống muốn điếc, cặp mắt của Kỳ-Thể cũng hoa lòa mà không rõ cái ánh sáng của mấy trụ đèn. Vì trời đã tối hồi nào rồi mà cậu không biết.

Kỳ-Thể đi đến một vạt cỏ gần một gốc cây, bèn ngồi gục xuống như là một người đã kiệt lực.

XI

Qua ngày sau Kỳ-Thể đến nhà mụ Cả Lợi lại gặp Đơn Tâm ở nhà một mình nữa. Nhưng lần này bệnh tình của Đơn Tâm lại trầm trọng hơn trước nhiều. Đơn Tâm ho, lại thêm bịnh bạch huyết, bỏ ăn uống gần như ngồi không muốn vững nữa kia. Thường thường khi nào Đơn Tâm thấy Kỳ-Thể đến thì cũng vui cười, nhưng lần này coi thái độ của Đơn Tâm rất buồn bã. Hay là Đơn Tâm nghe cái giờ lâm chung của mình đã đến mà có cái cảm xúc rằng lần gặp Kỳ-Thể đây là lần cuối cùng chăng? Có một điều Kỳ-Thể biết là gần mấy lúc nay mụ cả Lợi nghe người hàng xóm nói cậu thường đến chuyện trò với Đơn Tâm, nên mụ sinh nghi, sợ e cái điều bí mật trong nhà mụ một ngày kia phải phát lộ. Vì vậy mà đã nhiều lần mụ tra gạn Đơn Tâm và đối đãi với cô ta lắm điều tàn ác nữa. Kỳ-Thể biết vậy, không muốn để lụy cho Đơn Tâm nên hỏi thăm ít câu vắn tắt rồi ra về.

Ra đi, cái lòng của Kỳ-Thể vì Đơn Tâm mà thêm một vết thương khác. Tả ra cái đời của Kỳ-Thể là một cái đời đau khổ, đã khổ về chuyện mình, khổ về chuyện nhà, nay lại khổ lây cho người khác.

Nhưng bao nhiêu cái khổ kia dầu nó có cảm xúc Kỳ-Thể đến đâu, dầu có quan hệ đến cả đời của Kỳ-Thể sau này thế nào, nó cũng còn ở trong phạm vi tư tưởng. Kỳ-Thể sở dĩ phải đau đớn, phải như đứt ruột bầm gan với các điều nghe thấy, là cũng vì cái tánh đa cảm của cậu ta; một người khác, tánh tình lãnh đạm, thì cái chủ nghĩa lạc quan, có thể nhắm mắt đưa chưn cho qua ngày đoạn tháng mà không hao tổn tinh thần. Đến như cái khổ về chuyện ăn, chuyện mặc, cái khổ về sự sống hằng ngày, nó tuy thuộc về phạm vi hình thức, nhưng vì cái vẻ khẩn cấp thiết thực, động chạm đến thân thể của ta, nên cái khổ ấy lại càng khó chịu hơn nữa.

Hiện nay Kỳ-Thể không còn một cái áo bận cho nên thân, bao nhiêu đồ khá đều đem đi cầm hoặc bán sắp bán ngữa hết. Còn nói về chuyện ăn thì tiền cơm mấy tháng rồi chưa trả, cứ hẹn rày hẹn mai với chủ quán làm cho chủ quán cũng để sinh chán với kiểu khất triền của cậu ta, mà trông cậu ta không còn nữa con mắt. Cậu đi ra thì thôi, mà có hồi đi ra cũng vì cái khổ khác mà quên đi, nhưng mỗi khi về nhà trọ, thấy chủ nhà lại đã đỗ ra lo sợ.

Mỗi đến sau chủ quán nghĩ nếu để cậu ở lại trong nhà thì món nợ cũ chưa chắc chi đã trả nổi, mà cái chuyện cung đốn cho ăn đời ngày lại chắc chắn hơn. Vì vậy mà một ngày kia chủ quán nói thiệt với cậu, bảo đi tìm nơi khác mà ở, lấy cớ rằng quán mình chật hẹp và lại muốn mở mang buôn bán lớn thêm.

Kỳ-Thể chỉ chờ cái lệnh ấy để đi, vì đã mắc nợ người ta không lẽ tự mình xin đi ở chỗ khác, mà nếu phải ở lại thì món nợ kia càng tăng, mấy ngày trông thấy chủ quán lại như cái gai trong mắt khó chịu vô cùng.

Nhưng bây giờ mới liệu đi ở nơi đâu? Ở nội trong thành phố thì chắc là không còn ai muốn chứa nữa, vì trông cái bộ rách rưới, lấy tên của cậu ta, các quán cơm họ cũng ngán. Kỳ-Thể bèn đi về ngã làng Bưởi để tìm một nhà bà con xa xa mà trước kia khi cậu còn học tại trường Bảo-hộ, trong các ngày nghỉ cậu thường về nghỉ chơi.

(Còn nữa)

https://tieulun.hopto.org

dân nghèo không biết lấy gì sung nạp, xin quan trên soi xét.

Dân
PHAN - THIẾT

Điều luật mới chăng ?

Theo lệ thường lâu nay, những người can vụ gì mà bị bắt, đang giam xét, chưa thành án, thì khỏi phải làm xâu. Thế mà ở lao Phan thiết những người mới bị bắt giam cũm đều phải bị đi làm như người thành án.

Hôm 26 Avril có quan thanh tra đến, thì mấy người giam khai lại được ở lại nhà, sau quan thanh tra đi, thì lại bắt đi làm như trước.

Đương can vụ gì chưa xét, tức chửa rõ là có tội hay không tội, mà bắt đi làm xâu, thì có kẻ chịu thiệt.

V.

Có nên giảm lối hư văn ấy không ?

Chiều hôm 12 5-33 trên con đường từ ga lên thành, cờ trống rần rộ, theo sau một cái kiệu sơn son thếp vàng, và các quan áo rộng xanh bài ngà: họ đi rước chỉ dụ.

Cái đời xe điện tàu bay, giấy tờ gởi tại nhà bưu điện tiện lợi dường nào, dầu chỉ dụ đức Giám quốc, nghị định quan Toàn quyền, cũng gởi nhà bưu điện đưa đến, có phải vì lẽ không đón rước mà mất vẻ tôn nghiêm kia đâu? Đức Kim-thượng là vua tân thời, cũng nên truyền lệnh giảm sự hư văn mà thiệt tổn ấy thì hay lắm.

C. M.

LÀM TOÀN BẰNG MÁY !

Giày vải trắng, đế crêpe đúc giá bán 1$65 một đôi

Giày DEUX COULEURS

làm bằng vải trắng cao-su và da acajou hay da beige và da grise, semelle bằng crêpe anglaise, tùy ý các ngài lựa da, bán giá đặc biệt là 3$85 một đôi. Cũng kiểu ấy, bằng hai thứ da cả, năm ngoái bán 5$00; năm nay chỉ bán có 5$50 một đôi.

AN-THÀNH
Cordonnerie Moderne
37 Rue de la Soie -:- HANOI

Ai đã có Catalogue An-Thành 1932, nay hạ giá là 15%.

Sách thuốc

Dịch ra quốc ngữ, trên đặt thành ca, kể ra các bệnh, dưới kê đơn thuốc, vừa chữ quốc ngữ, lại vừa chữ nho, bệnh nào thuốc ấy, thật rất tinh tường, có 372 cái đơn thuốc chẩn chữa đủ hết các chứng bệnh người lớn trẻ con, dùng rất công hiệu. Ai có sách này cũng như có thầy lang đại danh sư ở trong nhà vậy. Khi nào có bệnh thì tự xem sách kê đơn lấy thuốc mà dùng thật rất tiện lợi. Ai biết quốc ngữ là kê đơn được. Giá một quyển 1$00

Gởi mandat trước hết có 1$20
Lĩnh-hóa giao-ngân 1$34

Nguyên sở tòa thượng hạng thông phán
TRẦN-ĐỨC-CẢNH
57 · *Bd Harmaud* — 57
TONKIN NAM-ĐỊNH

LÒNG HÂM-MỘ!!!

Thuốc Nam-Thiên-Đường là thuốc Nam, tức là thuốc Nội-hóa, vì nó rất linh nghiệm, cho nên đồng-bào quốc-dân xa gần tin dùng rất nhiều, nơi nào có đại-lý bán thuốc Nam-Thiên-Đường thì ai ai cũng đều bằng lòng lắm. Nhưng còn nơi nào chưa có đại-lý thì hằng ngày bản-đường nhận được rất nhiều thơ gởi đến mua thuốc mà đều than phiền vì sự không có đại-lý thì không tiện cho việc mua thuốc.

Vậy cho được cảm tạ lại tấm lòng quí bạn hâm mộ thuốc Nam của đồng-bào, nên bản đường cần nhiều người làm đại-lý bán thuốc ở các tỉnh, các chợ trong xứ Trung-kỳ và Nam-kỳ, để tiện cho đồng-bào mua dùng.

THỂ-LỆ RẤT HAY, HUÊ-HỒNG RẤT HẬU

Ngài nào sẵn lòng giúp cho công-nghệ nước nhà, và giúp cho nghề thuốc Nam được phát đạt, để giữ mối lợi chung cho xã hội, cho khỏi mang tiếng gánh vàng đi đổ sông Ngô, thì xin cứ gởi thơ cho nhà thuốc **NAM-THIÊN-ĐƯỜNG, 137 rue Maréchal Foch, Nam-định**, *mà lấy chương-trình và catalogue.*

BÀN TAY của ai ?

Dầu LỢI-SANH
Thuốc ho tán
Thuốc xổ hai hoàn
Thuốc điều-kinh hoàn v. v.
rất thần hiệu !

Ở Trung Bắc-kỳ ai muốn làm Đại-lý, xin viết thơ thương-lượng với
M. TRẦN - DIỄU
50 Rue de la Marne -:- TOURANE

LỢI-SANH-ĐƯỜNG
371, Rue Paul-Blanchy -:- SAIGON

Xin lưu-ý: Bản-đường có đủ: cao, đơn, hoàn, tán và đều có nhãn *BÀN TAY* làm tin.

Thuốc tốt thấy hay

[illegible]

Đông - Lợi - Hưng
Avenue du Musée TOURANE Annam

Thuốc trị bệnh

Tê, tại, phong, thấp, và đau nhức gân cốt rất hay !

Thuốc này của Á CHÂU DƯỢC-PHÒNG [illegible] Hàng Đồng, Hanoi, đã chữa được nhiều người khỏi [illegible]

[illegible]

Mỗi hộp 1$50 — 6 hộp 7$50

Các ngài ở xa gần có các bệnh này nên đến, hoặc viết thơ về hỏi về bệnh căn, xin gởi thuốc theo cách lĩnh hóa giao ngân rất nhanh chóng và cẩn thận.

Mách bảo anh em

Tôi mắc bệnh LẬU hơn một năm, tôi uống thuốc khắp cả mọi nơi, nhưng không được dứt hết nọc. Mới rồi tôi có xem báo TIẾNG-DÂN ra ngày 3/12/32, số 544 có thấy bài quảng-cáo của ông HOÀNG-VĂN-ẤP số nhà 67 phố Ninh-xá *Bắc-Ninh* (Tonkin) thì tôi mua uống chưa hết 3 hộp, bệnh đã được khỏi và dứt hết nọc. Vậy tôi có mấy lời đăng tên đây trước là CẢM ƠN ÔNG và giới thiệu cùng các anh em, nếu ai mắc phải bệnh đó, thì nên tin tôi mà uống thuốc ấy, thực ít tốn tiền mà mau khỏi bệnh, sau nữa là cảm ơn ông có công khảo cứu chế ra được thứ thuốc thần hiệu như vậy. Tôi xin mong ông lại nghiên cứu được nhiều thứ thuốc khác để giúp đỡ đồng bào.

PHẠM-ĐÌNH-TÔ
Rue Gia-long — Phan thiết

ĐÔNG - PHÁP Y - SĨ
Phan - huy - Thinh
PHÒNG KHÁM BỆNH

醫內外兼治科 / 醫士潘輝盛

102 Rue du Pont Japonais -:- FAIFO

Ấn-ký đi khám bệnh
BẾN ĐIỆN, TAM-KỲ, CHỢ-ĐƯỢC

HẾT KHÍ LỰC Chữa rất cẩn thận, rất chóng hiển hiệu, khỏe vĩ lâu dài.
thì dùng thuốc: PARISIAN PILLS - Giá bán 1$60

LẬU CÓ MỦ mới mắc đã lâu kinh niên
Đau sưng bàng quang, sưng hòn giái, sưng giái, chảy mủ, [illegible]
Thì dùng thuốc: BLENNOROL GIBERT - 1$60

TIÊM LA Chữa rất cẩn thận, kiến hiệu, kín đáo, để dùng theo khi đi chơi
Dùng thuốc COMPRIMÉS de GIBERT dùng thay thuốc 606 và thuốc tiêm rất lợi
Chữa bệnh này dùng thuốc gì cũng không khỏi, dùng thuốc này thì rất kiến hiệu.
Hộp năm mươi viên: 1$60
Gởi mua và xin sách chỉ dùng, hỏi han cặn kẽ, không tính tiền.
Pharmacie GIBERT, 19, Rue d'Aubagne, MARSEILLE
Gởi kín đáo, theo lối recommandé. Nhớt khi thư mua thì đính theo số tiền.
Có bán tại các hàng bào chế tốt.

養元號揀選上品生熟藥材

HIỆU DƯỠNG-NGUYÊN

là một hiệu to nhất, hoàn toàn nhất, của người Việt-nam.

Bán buôn, bán lẻ, thuốc nam, thuốc bắc rất nhiều, đủ cả các thứ sâm Hoa-kỳ, sâm Cao-ly v. v. thứ nào cũng chọn toàn hạng tốt cả, giá tính rất phải chăng.

Xin đồng bang chiếu cố.

Ở xa bán theo cách *lãnh-hóa giao-ngân.*

Thơ và mandat xin đề gửi cho
M. NGUYỄN - XUÂN - DƯƠNG
hiệu Dưỡng-Nguyên
123, Phố - Khách — Nam-định

NGU-TINH
Nhan - Tạo - Huyết

của lương-y YECSIOUNINE

Chuyên-trị:
TINH-THẦN LAO-TỔN
KHÍ-HUYẾT GIẢM-SUY

Có tính chất đặc biệt là sát được trùng độc ẩn núp trong máu, nhất là trùng lậu, giang mai nhập cốt. Và trừ sơn sài ghẻ.

Thuốc này đã được nổi tiếng là một món thuốc **Bổ-Huyết Sát-Trùng** *rất hay. Và đã phân chất tại phòng Thí-nghiệm Đông-dương tại HANOI ngày 15 AVRIL 1932.*

Mua thuốc xin hỏi tại TỔNG-ĐẠI-THỤ của nhà thuốc NĂM-SAO :

M. SINH-HUY
44 *Maréchal Foch* — 44
VINH

Mỗi chai .... 1$80
Một tá (12 chai) .... 18$00

Mới có mà tốt hơn hết

S. A.
Tuy-Hoa

ĐƯỜNG S. — A. là một thứ đường rất tốt do nhà kỹ-sư chuyên-môn lão luyện về nghề đường chế tạo ra ở nước nhà.

ĐƯỜNG S. — A. rất trắng, rất ngọt và dễ tiêu hóa.

ĐƯỜNG S — A. không bị thuế nhập cảng, nên giá bán rẻ hơn giá đường ngoại quốc.

Đại-lý :
NAM - LONG
Hàng buồm Hanoi
LÊ - THANH - CẢNH
Paul-Bert Huế

Copie conforme

Huế, le 18 Janvier 1931

[illegible]

Nguyễn-hữu-Cầu
Cours Pédagogie - Ecole Paul-Bert à HUẾ

THUỐC HAY CÓ MỘT!
CÁC NGÀI THỬ XEM

Cố-tinh bổ-thận-hoàn ?

Mộng di tinh khí loãng khí lạnh,
Đã hơm chơi khó tránh được qua
Lưng đau, gối mỏi sinh ra,
Đầu váng, mình giật, mắt hoa, tai ù.
Thường hoảng hốt hình thù tựa có,
Hay chiêm bao giấc ngủ không yên.
Đương sự bất cứ phát phiền,
Đêm đêm tiểu tiện đi rền năm canh
Ấy chứng bệnh phân minh tỏ rõ,
Phải mau mau mua Cố tinh hoàn.
Kiên tinh, bổ thận, an thần,
Uống vào khoan khoái ngày đầu kể cả lên
Hết tật bệnh đồng thêm con cái,
Vai cõu chả nào phải chơi đâu.

Mỗi lọ giá 1$00 — 6 lọ 5$00

Tam - xà bổ - cốt - cao !

Căn nguyên bệnh phong thấp là do vì vệ bất hòa, khí huyết hư nhược, lại thêm ở ngoại cảm mạo, phong hàn, ẩm thấp chạy khắp các ống xương.

Ai mắc phải, thì gân cốt, buốt đau, tê cứng, chân phù, co rút lại không cử động được, thịt tê, da buồn, đêm hôm chẳng đau, tả tê hữu hai.

Phải chạy chữa ngay kẻo thành cố tật. Mà muốn cho chóng khỏi, không gì bằng dùng *Tam-xà bổ cốt cao* của bản-dược phòng đã dày công nghiên cứu, chế ra để khu phong trừ thấp, cường gân, kiện cốt, bồi bổ can thận, lưu thông khí huyết.

Mỗi chai 1$80 — 6 chai 7$80

TIỂU-HẠNH-LÂM DƯỢC-PHÒNG
108 Phố Hàng Buồm -:- HANOI

Các thứ thuốc có bán tại hiệu :
QUẢN-HƯNG-LONG
90, *Phố Khách -:- VINH*

MAGASIN DE SOIERIES
TAN - LỢI

138-140, Boulevard Tổng-đốc-Phương — Cholon

Bổn hiệu bán sỉ và bán lẻ đủ các thứ hàng Tàu, hàng Thượng-hải, như là: lãnh, xuyến, trừu, cẩm nhung, cẩm-chăn v. v. Hàng thiệt tốt, thiệt bền, [illegible]

[illegible]

Sách nên đọc, giá 1$00, gởi theo cách lĩnh hóa giao ngân 1$20.

Mấy nhà bán sách tây và ta tại Saigon có bán.

Bánh hộp biscuits « Kim-Thới » của bổn hiệu chế tạo chẳng khác nào biscuits mélanges choisis của Tây, được nhiều người khen ngợi. Bán lẻ mỗi hộp 2$75 tại bổn hiệu (mua sỉ có huê hồng).

Ở Bắc-kỳ có bán ở hiệu Quảng - [illegible] - Thành [illegible] Haiphong, giá mỗi hộp là [illegible].

Bổn hiệu buôn bán đã mấy chục năm cùng các tỉnh Trung-kỳ và Đông-[illegible]. Ở xa xin viết thư về thương nghị.

TÂN - LỢI
138-140, Bd Tổng-đốc-Phương — CHOLON

Thuốc cai nha phiến văn minh

[illegible]

M. TRẦN - ĐẮC - SỬ
TAM-TÍNH Y-QUÁN
Phố Xe - đầu N. 73 — HANOI

Các đại-lý: [illegible]

Imprimerie TIẾNG DÂN, HUẾ

Directeur Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG